

تورک بوردی

Yıl: 1 Sayı: 5 12 Kâmusan 1327
اون بش کوندک بر چیقار تورکلرک فائده سنه چالشیر

*
*
*

ملی ادیبز میرزا فتح علی شرفه قافقاسیاده یاپیلان یوزنجی سنه دوریه شملکنه
« تورک یوردی » ده بر آز کیچ قالارق ، فقط کمال صمیمیتنه اشتراک ایدر .

ش . ی

لساندر علمی

بر نظریهٔ لسانیه

هر فنک بر « مثبت » جهتی اولدینی کبی برده ماورائیه قدر واره بیلیر
« نظری » جهتی واردر . بوحال علم لسانده دخی موجوددر . نظری قسمک
اعتباری بالطبع محدود و مشروطدر . بونک بویه اولیشی ده حد ذاتنده ائی
و موافقدر ، چونکه بو صورته اسکی علمک خطالریته دوشمش اولماز ؛ یعنی
بر قاچ دستورسی قوانین ایله بتون صور موجودائی تعریف و حتی هویتلری
ایضاح ایتک ادعاسنده بولنانلره اتباع ایتش اولماز . علم وفنده بزه لازم اولان
مادیات مثبتدر ، بونلرک بالتجربه مقایسه سندن بیلکمز استخراج ایدرز .
مع مافیه اعتیادمزک رصائی طوغریدن طوغری به آلتلرمزک و یا حسلرمزک دائره
تجربه و تحلیلنه کیره مین کیفیات حقنده فکرمزک نظریات وادیسنده جولاننه مانع
اوله ماز و اولما لیدر . معقولات زمیننی بر اقامق شرطیله خیالک قانادلرینی طاقینیر
حقایق مشهوره نک ماوراسنه قدر کیده بیلیرز . واقعا بودرلو سیاحتلرده چوغی
یوشه خیقار ؛ فقط ینه بودرلو تشبثات سایه سنده دکلیدرکه معلومات یقینه مز
دائره سنی توسیع ایدره ک مجهول مطلقک حدودینی خیلی کیری تپدک ؟ ..

لسان مسئله سنده مثبت بر صورته معلوم اولان بیلکینک سینوری پک طاردر ؛
دیالری یکجهائی ، اتصالی و انعکاسی دیه صنفلره آیرمقه حد غایه سنی بولمش
اولور . بونلرک بر برینه کچوب تبدل ایتیه سی نظریاتده ممکن اولمقه برابر عملی
بر صورتده تطبیقی کوسترن مثاللرک عدم موجودیتیه غیر ممکن کیدر . بر طرفدن
حیاتلرک قیسه مدتی - هله اونی نه ایله اولمغه بکزه دن قبل التاریخی زمانه نسبه -

حتی بزم دکل بتون تاریخ انسانیتک کفایتسزلیکی دیگر طرفدن ایسه علم لسانک هنوز طفلانه اولان کنجلیکی بویله نیجه بیک سنه لک توالیسنه محتاج اولان اک کوچوک تحولات تکاملیه نك حصول تفریقنی مشاهده ایله اثباته ال ویره میور. خصوصیه بویله بر تکامل هر لسان ایچون میسر اولقله برابر لسانک نشانی ده قبل تاریخی بر زمانده بولمیور. بونکله برابر تکاملک جریانی همه حال بو اوچ صنفی تعقیب صورتنده اولدیغنه شبهه یوقدر. بر کره شو اوچ صنف خارجنده بر لسان کوره میورز؛ صوکرده بونلری بر بویله مقایسه مزده یوقاریکی تحول تکاملی به دلالت ایده جک اماره لر بولیورز. نه کیم بنگاله نك جهت جنوبیه منده سویلنن (خازیا khasia) لسانی یکجهجائی اولدیقی حالده بعض اتصالی حاللر کوستریور. مع مافیه شونی ده سویلیلم که لسانلرک بویله جه اوچ قسمه تقسیمی بالخاصه شکه عائد بر کیفیت اولدیقندن عینی صنفه داخل بتون لسانلرک بر بریلی نلی بر قرابتده بولنه لرینی قطعاً اقتضا ایتدیکی کبی عینی صنفده بولونمایان بر چوق دیلارک اقربا بولنه لرینی ده منع ایتمز.

مثلاً چین و تبت لسانلری نك مجالیدرلر: فقط بر اصلدن اولمه نری یالکیز شبهه لی دکل، عادتاً محتمل بیله کور نمیور. اورال و آلتای زمهره سی اتصالیدر، لکن دراویدا لسانی ده بوضفه داخل اولدیقی حالده آرائنده قطعاً بر قرابت صهریه یوقدر. انعکاس صنفده (هند و جرمان) یعنی (آری) لسانلریله (سامی) دیلاری بولیورز. حال بوکه بوکونه قدر بونلری برلشدیرمک خصوصنده صرف اولان امکلر بوشه چیقدی. بونی سویلکدن مرادمن ایلریده ایندیله جک تبعاتندن ده برشی بکله من دیمک دکدر، حال حاضری بیلدرمکدر. فقط عینی صنفه داخل اولان بر طاقم دیلار بر بویله علاقه دار کورینه رک دیگرلرینه تماماً یایانچی بولورلرسه بونلر عینی صنف داخلنده بر مستقل زمهره تشکیل ایدیورلر دیمکدر که بونلره بر آنا لسانی یعنی اصلی بر منبع اسنادی بالطبع معقول اولور. ایشته علم لسانک معلومات مثبتیه مستند بولنان حدودی آنجق بورایه طیانده بیلیر: حتی بوضوک حکم بیله بوس بتون نظر بلدکدن هنوز قوربتیه مامشدر. چونکه بویله اصلی بر آنا دیلی هنوز بولنه مامشدر. فقط ینه او نظریه یی

قبوله تردد کوسترمیز: زیرا بر آنادن تشعب کیفیتنی یکی لسانلرده بالفعل کورمکده یز.

شمدی دینه ییلیرکه بربرینه قریب لسانلرک آنالری بولنش اولدیغی فرض ایدمک اولورسه ق بونلرک فرعلرینک خواصنده موجود اولان شمائی بوس بتون کندیلمزده جمع اتمک صورتیه برر اتموزج مستقل کورندکدن صوکره آرتق بربرینه قطعاً بکزه یه مین وفضله اوله رق یکدیگرینه غیرقابل ارجاع صفارده بولان بوا تموزجلری بردها بربرینه یافلاشدیرمق ایسته مک محال اولمازمی؟ بولنر ایچون مختلف یرلرده نشأت اتمش و مجرای طبعیلری وادیسنده تکامل اتمش در، دیمک دهامعقول اولمازمی؟ خصوصاً کی بو مختلف جریانلردن نبعان اتمش اولان لسانلری مکلم بولان انسان عرقلری دخی بربرینه بکزه مه مک صورتیه بودعوای تأیید ایدیور. بوصوک قضیه نک بر قطعیت مطلقه ایله هر رده حکمفرما اولماسی بر محظور تشکیل اتمز؛ زیرا بیایررکه بعض قوملر بعض شرائطه و ظرفلر تحتنده کندی لسانلریخی براقوب بشقه دیلارله قونوشورلر. ایشته بو حقیقلره بناء دگیلرکه لسان یوندن مشهور هووه لاق شو ملاحظه یی. اتیان ایدیور: «تاریخ بزه کوستریورکه برچوق لسان زمره لری عقیم اولارق سونمشلردر، بوا یسه هر طرفده و دائماً حکم سورن مجادله حیات نتیجه سیدر. سلم تاریخی ادوار ماضیه یه طوغری یوقلادجقه کتدجکه دهامستقل و بربرینه دهآز قریب لسان زمره لری نه تصادف ایدرز. عروق بشریه ده دخی بو کیفیت عینیه واقعدر.»

واقعاً شو سوزلره طوپدن بر نظر ایدمک اولورسه ق متضمن اولدقلری مال طوغری کورینور. فقط شو عرقلره عائد اولان مسئله یی برآز دهام یاقیندن مطالعه ایتسک! عروق انسانیه که - فیاسوف قانتیه کوره دورت اتمش؛ مشهور لینه بشه جیقارمیش؛ معاصریمزدن فری دریق موللر و هه کککل بونی دهام مدققانه بر تقسیم نتیجه سی اوله رق اون ایکی اعتبار ایدیورلر، بویله جه آرتیه بهایت بروکه Burke آتمش اوچه جیقاریور. شمدی شو آتمش اوچ عرق ایچون آتمش اوچ اساسی لسان دوشونمکنکی ایجاب ایدمک، یوقسه عروق

والسنهني براصله ارجاع ایتمکی مناسب اوله جق ؟ او حالده ده برابیل قله سی
هنکامه سی قبول ایتک ده ایجاب ایدم جک ، اوله دگلی ؟

بوم - لهیه - سوکره رجعت ایتک شرطیه شمیدلک جواب ویرمه جکز ؛
لسانلرک ناقابل ارجاع بولمسنه نظراً بودرلو فرضیه میال کورینه میه جکز ؛
فقط دیگر طرفدن شونی ده بیلیملی بزرگه بوکون بتون علم شعبه لرنده توحیده
طوغری بر میل بولندی ، یا لکن صغری ، نوعلری دکل الک مختلف موالیدی
بیله - و هر حالده انسانلری ، حیوانلری ، نباتاتی ، یعنی بالجمله ذی حیات موجوداتی
تا بر حیره اصلیه قدر تعقیب و - برلشدرمک ایسته نیلمکده و بو خصوصه افقاعه
مدار بر جوق دلائل مثبته کشف احضار ایدلمش ایکن لسان مسئله سنده حالا (لینه) یه
مخصوص بر محافظه کارلق کوزتمک من جهة کولنج اولماز می ؟ خصوصیه
بیلورزکه لسانلرک بوکونکی غیر قابل ارجاع حالی اوزون برسلسله تکاملک
صوک حلقه سی اولقی وارثاً انتقال ایدن شمائل مخصوصه سنی کیتدجه تشدید
ایدمک نهایت بر شکل معین حاصل ایدنجه بونی محافظه کارانه بر قید نحوی ایله
ارتق تثبیت ایدم بیللمش اولمقله اونا قابل ارجاع صفتیه استحقات قازانمشدره فقط
بو قبل التاریخی برقراتی و یا اتحادی کر چکن رد ایتک صلاحیتنی حارمیدر ؟
شکلاً بویه ، سوکره ناقابل ارجاع اوله بیله جک صغری تشکیل ایتک اوزره
کیت کیده تخالف ایتش اولدقلری پک معقول کورور و بونی قبول ایدرز ، لکن
احتمال وقوعی ایچون کوکلرک ، یعنی اولسانلری اساساً تشکیل ایدن جذرلرک ،
بهمه حال بر برینه یا با نچی اولدقلری قبولده بر مجبوریست حس ایدمه میز . شو قدر
وارکه قبل التاریخی بر زمانده کی جذرلرک حال و ماهیتنی تحقیق امکان داره سندن
خارجدر ؛ فقط منطقی بر طرز مقایسه ایله استدلالرده بولنه بیلیرز ؛ شوبله که مختلف
عراقلری براصله ارجاع ایتک ممکن اولورسه لسان ایچونده متوازیاً براصلدن
نشأت ایتش اولمه سی معقول و مقنع بر نظریه حکمنه کیرز .

— سوکی کلجک صاییده —

نحیب عاصم